Autoriteit
Consument & Markt

Ontwerpbesluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2014/204373
Zaaknummer: 13.0103.52

Ontwerpbesluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet inhoudende de vaststelling van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info @acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

1 Inleiding

1. Bij brief van 25 april 2014 heeft Netbeheer Nederland namens de gezamenlijke netbeheerders (hierna: gezamenlijke netbeheerders) bij de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) een voorstel, met kenmerk BR-14-956, ingediend (hierna: het voorstel). Het voorstel betreft wijziging van de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 12b, eerste lid, van de Gaswet en strekt tot aanpassing van de Meetvoorwaarden Gas - RNB met betrekking tot de hoogteligging van gasmeters bij kleinverbruikers.

2 Aanleiding codewijzigingsvoorstel

2. Er zijn diverse factoren die de nauwkeurigheid van de gasmeting bij kleinverbruikers bepalen. Hierbij is het belangrijk om te realiseren dat een gasmeter die aan de wettelijke eisen voldoet, een afwijking van maximaal 6,3% van het werkelijke verbruik mag hebben. Eén van de factoren die de gasmeting beïnvloeden, is de hoogte waarop de gasmeter is geplaatst. Naar mate de gasmeter hoger is geplaatst, neemt de luchtdruk af. Hierdoor neemt het volume van het gas in de leidingen en gasmeter toe en zou de gasmeter een te hoog gasverbruik kunnen aangeven.

3. Dit voorstel beoogt het effect van de hoogteligging op de gasmeting te beperken door een correctiefactor op het gasverbruik bij kleinverbruikers toe te passen.

4. Bij brief van 13 mei 2013[1] heeft ACM de gezamenlijke netbeheerders verzocht een codewijzigingsvoorstel in te dienen met betrekking tot de correctie voor – voor zover hier van belang – de hoogteligging van gasmeters. Met het onderhavige codewijzigingsvoorstel hebben de gezamenlijke netbeheerders gevolg gegeven aan dit verzoek van ACM.

[1] Kenmerk: ACM/DE/2013/200903.

Ontwerpbesluit

3 Wettelijk kader

5. De Gaswet bepaalt dat de gezamenlijke netbeheerders aan ACM een voorstel zenden met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren tariefstructuren[2] en voorwaarden[3]. De gezamenlijke netbeheerders voeren overleg met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt over de voorstellen met betrekking tot de tariefstructuren en de voorwaarden.[4] Dit overleg vindt plaats in een bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (hierna: GEN). In de voorstellen die aan ACM worden gezonden, geven de gezamenlijke netbeheerders aan welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de eventuele zienswijzen die de representatieve organisaties naar voren hebben gebracht.[5]

6. Een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders voor de tariefstructuren en voorwaarden dient te worden opgesteld met inachtneming van de in artikel 12 van de Gaswet bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes.[6]

7. Artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet luidt:

> " De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en de voorwaarden vast met inachtneming van:
> a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 12d;
> b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening;
> c. het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt;
> d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers;
> e. het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, en
> f. het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt;
> g. de in artikel 12 bedoelde regels;
> h. verordening 715/2009;
> i. de richtlijn."

---

[2] Artikel 12a van de Gaswet.

[3] Artikel 12b van de Gaswet.

[4] Artikel 12d, eerste lid van de Gaswet.

[5] Artikel 12d, tweede lid van de Gaswet.

[6] Artikel 12a, aanhef, van de Gaswet.

8. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c van de Gaswet naar het oordeel van ACM in strijd is met de belangen, bedoeld in artikel 12, eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, met de regels, bedoeld in onderdelen g, h en i, of met de eisen, bedoeld in het tweede lid van dat artikel, draagt ACM de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel onverwijld zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven.[7]

4 Procedure

9. Op 13 mei 2013 heeft ACM de gezamenlijke netbeheerders verzocht een codewijzigingsvoorstel in te dienen. Bij brief van 25 april 2014 hebben de gezamenlijke netbeheerders bij ACM het voorstel met kenmerk BR-14-956 ingediend.

10. Bij brief van 30 juni 2014[8] heeft ACM op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet de gezamenlijke netbeheerders opgedragen het ingediende voorstel zodanig te wijzigen dat de vastgestelde strijd met de belangen als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen b en e, van de Gaswet wordt opgeheven.

11. Naar aanleiding van de wijzigingsopdracht van ACM hebben de gezamenlijke netbeheerders, bij brief van 8 juli 2014[9], een aangepast codewijzigingsvoorstel aan ACM gezonden.

12. ACM heeft op dit besluit de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

13. ACM heeft derhalve eerst een ontwerpbesluit opgesteld.

14. Tegelijkertijd zijn dit ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken zes weken ter inzage gelegd. Voorafgaand aan de terinzagelegging heeft ACM in de Staatscourant van [DATUM] kennis gegeven van het ontwerpbesluit.[10] Het ontwerpbesluit is tevens gepubliceerd op de website van ACM (www.acm.nl).

15. ACM heeft gedurende de uniforme openbare voorbereidingsprocedure schriftelijke zienswijzen ontvangen van [PARTIJEN]. Tijdens de hoorzitting op [DATUM] hebben

---

[7] Artikel 12f, derde lid van de Gaswet.

[8] Kenmerk: ACM/DJZ/2014/203369. Deze brief is op 2 juli 2014 gepubliceerd op de website van ACM.

[9] Kenmerk van de gezamenlijke netbeheerders: BR-14-991.

[10] Staatscourant 2014, [NUMMER].

[PARTIJEN] gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze mondeling kenbaar te maken. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat op [DATUM] aan de aanwezigen is toegestuurd.

16. Op grond van artikel 12f, tweede lid, van de Gaswet, dient ACM, voordat de voorwaarden kunnen worden vastgesteld, deze ter notificatie aan te bieden aan de Commissie van de Europese Unie (hierna: Commissie), indien de voorwaarden zogenaamde 'technische voorschriften' bevatten. Deze verplichting is gebaseerd op de Europese Richtlijnen 98/34/EG en 98/48/EG.

17. Onder 'technische voorschriften' vallen onder meer - kort gezegd - voorschriften die direct of indirect aan een product worden gesteld, maar ook eisen aan 'diensten van de informatiemaatschappij'. Bij dit laatste gaat het om diensten die gewoonlijk tegen vergoeding, langs elektronische weg, op afstand en op individueel verzoek van een afnemer worden verricht.

18. De voorwaarden die met dit besluit worden vastgesteld, bevatten geen technische voorschriften als hiervoor bedoeld. ACM heeft het ontwerpbesluit dan ook niet ter notificatie aan de Commissie aangeboden.

5 Beoordeling

Gevolgde procedure

19. Het voorstel is op 13 maart 2014 besproken in het GEN-overleg. De gezamenlijke netbeheerders verwijzen naar bijlage 2 bij het voorstel waarin het relevante deel van het verslag van het GEN-overleg is opgenomen. Tevens verwijzen de gezamenlijke netbeheerders naar bijlage 3 bij het voorstel waarin de ontvangen commentaren op het voorstel zijn samengevoegd in de commentarenmatrix. Hierin is tevens aangegeven welke gevolgtrekkingen de gezamenlijke netbeheerders aan de aangeleverde commentaren hebben verbonden.

20. Uit bovengenoemd voorstel maakt ACM op dat de gezamenlijke netbeheerders conform artikel 12d van de Gaswet overleg hebben gevoerd met representatieve organisaties van netgebruikers. ACM gaat er daarbij vanuit dat de gezamenlijke netbeheerders alle representatieve organisaties in de gelegenheid hebben gesteld bij het GEN-overleg aanwezig te zijn en daar hun zienswijzen te geven op het voorstel.

21. ACM constateert op basis van het relevante deel van het verslag van het GEN-overleg dat de discussie over dit onderwerp voornamelijk tussen de Consumentenbond, Vereniging

Ontwerpbesluit

Energie Nederland en de gezamenlijke netbeheerders is gevoerd. Bovendien constateert ACM dat deze drie partijen geen overeenstemming hebben bereikt over de vraag of de administratieve hoogtecorrectie op basis van hoogtezones van 50 meter of 85 meter zou moeten worden uitgevoerd. In het verslag van het GEN-overleg in bijlage 2 van het voorstel wordt geconcludeerd met het door de gezamenlijke netbeheerders en de Consumentenbond gedeelde standpunt dat de keuze over welke hoogtezone de voorkeur verdient, aan ACM wordt overgelaten.

Het voorstel

22. In het codewijzigingsvoorstel zijn verschillende varianten uitgewerkt in het geval de regelgeving wordt aangepast door introductie van een aanvullende administratieve correctie voor hoog gelegen gasmeters. Daarbij is een inschatting gemaakt van de bijbehorende kosten en zijn de criteria waaraan de verschillende oplossingsrichtingen dienen te voldoen, getoetst.

23. In de uitgewerkte varianten geldt voor alle kleinverbruikmeetinrichtingen dat de hoogteligging voor de desbetreffende postcode wordt bepaald aan de hand van het 'Actueel Hoogtebestand Nederland'. Deze bron wordt niet betwist en is voor de individueel aangeslotene verifieerbaar. De keuze voor de grootte van de hoogtezones hebben de gezamenlijke netbeheerders bepaald door de praktische uitvoerbaarheid van de regeling en de uitlegbaarheid aan aangeslotenen. De uitgewerkte varianten betreffen hoogtezones van 10 meter, 50 meter en 85 meter. Hoe kleiner de hoogtezones, des te groter wordt de noodzaak om ook rekening te houden met andere effecten die de druk van het gas in de gasmeter beïnvloeden. Daarbij geldt tevens dat de kans op fouten groter wordt als er meer hoogtezones worden ingesteld.

24. In het codewijzigingsvoorstel wordt aangegeven dat bij hoogtezones van 10 meter naast de geografische ligging binnen Nederland, ook de ligging van de gasmeter binnen het gebouw van belang is.

25. Bij hoogtezones van 50 meter is de onzuiverheid 0,6% per stap. De grootte van de hoogtezone sluit aan bij de thans in de Meetvoorwaarden Gas - RNB opgenomen maximale hoogte van 50 meter. Daarbij is 50 meter een mooi rond getal, hetgeen de uitlegbaarheid naar de aangeslotenen vergroot. In deze variant zijn vier hoogtezones nodig. De gebieden waar correctie voor hoogteligging dient plaats te vinden, bevinden zich hoofdzakelijk in het verzorgingsgebied van netbeheerder Enexis en in mindere mate in het gebied van Cogas, Liander en Stedin.

26. Bij zones van 85 meter is de onzuiverheid 1% per stap. Daarmee ontstaan relatief eenvoudige correctiefactoren, hetgeen de uitlegbaarheid naar de aangeslotenen bevordert.

In deze variant zijn twee hoogtezones nodig. De gebieden waar correctie voor hoogteligging dient plaats te vinden, bevinden zich vrijwel volledig in het verzorgingsgebied van netbeheerder Enexis en in beperkte mate in het gebied van Liander. Daarbij geldt dat de correctievrije zone van de eerste 85 meter feitelijk vrijwel overeen komt met het bestaande maximum van 50 meter plus de afvlakking van ongeveer 30 meter in Zuidoost Nederland als gevolg van de geografische spreiding in de luchtdruk, afgezien van de hoogte.

27. In het codewijzigingsvoorstel concluderen de gezamenlijke netbeheerders dat twee van de uitgewerkte varianten kansrijk en uitvoerbaar zijn, te weten hoogtezones van 50 meter en van 85 meter.

28. De voorkeur van de gezamenlijke netbeheerders gaat uit naar hoogtezones van 85 meter. In het codewijzigingsvoorstel stellen de gezamenlijke netbeheerders dan ook voor om een regeling aan de Meetvoorwaarden Gas - RNB toe te voegen ten behoeve van gasmeters bij kleinverbruikaansluitingen die, gerelateerd aan de postcode van de aansluiting volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland, gelegen zijn op een hoogte boven de 85 meter +NAP.

29. Op grond van de volgende omstandigheden komen de gezamenlijke netbeheerders tot de conclusie dat de variant met hoogtezones van 85 meter het beste voldoet aan de criteria genoemd in artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet:
    - bij de variant met hoogtezones van 85 meter zijn minder zones nodig, waardoor minder overgangen tussen zones bestaan en er een lager risico is op fouten en disputen;
    - bij de variant met hoogtezones van 85 meter zijn de correctiefactoren ronde getallen van 1% en 2% en daarmee gemakkelijk herkenbaar voor leveranciers in het C-AR alsmede voor de kleinverbruikers op de factuur;
    - bij de variant met hoogtezones van 85 meter zijn slechts twee netbeheerders betrokken, terwijl bij de variant met hoogtezones van 50 meter vier netbeheerders de hoogtecorrectie moeten uitvoeren.

De wijzigingsopdracht

30. Na beoordeling van het voorstel is ACM tot de conclusie gekomen dat het voorstel in strijd is met de belangen als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen b en e, van de Gaswet. Bij brief van 30 juni 2014 heeft ACM, op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet, de gezamenlijke netbeheerders opgedragen het voorstel zo spoedig mogelijk zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven (hierna: wijzigingsopdracht)[11].

[11] Wijzigingsopdracht codewijzigingsvoorstel correctie gasmeting bij kleinverbruikers i.v.m. hoogteligging, kenmerk: ACM/DJZ/2014/203369. Deze brief is op 2 juli 2014 gepubliceerd op de website van ACM.

Ontwerpbesluit

31. In navolging van de Consumentenbond hecht ACM er waarde aan dat bij een zo groot mogelijke groep kleinverbruikers (consumenten en kleine bedrijven) een meting van het gasverbruik plaatsvindt die zo nauwkeurig mogelijk het daadwerkelijke gasverbruik weergeeft. Op grond van de volgende overwegingen is ACM tot haar oordeel gekomen dat een hoogtecorrectie op basis van hoogtezones van 50 meter de voorkeur verdient.
    - De hoogtezones van 50 meter leiden tot een nauwkeurigere administratieve correctie van het gasverbruik van kleinverbruikers doordat de hoogtezones kleiner zijn dan in het geval van hoogtezones van 85 meter. Daardoor komt de werkelijke hoogte van de gasmeter beter overeen met de hoogtezone waarin de kleinverbruiker wordt ingedeeld;
    - Met hoogtezones van 50 meter wordt het gasverbruik van een grotere groep kleinverbruikers gecorrigeerd op basis van de hoogte van hun gasmeter, namelijk ook van de groep kleinverbruikers die een gasmeter hebben op een hoogte tussen 50 en 85 meter boven NAP;
    - De communicatie richting kleinverbruikers is eenvoudiger door de ronde getallen van 50 meter voor de hoogtezones. Dat de hoogtezones van 50 meter de correctiefactoren ingewikkelder (met vijf decimalen) maken, acht ACM – in tegenstelling tot de gezamenlijke netbeheerders – van ondergeschikt belang. Deze correctiefactoren zijn namelijk vooral voor de interne systemen van netbeheerders van belang en kleinverbruikers zullen naar verwachting weinig met de correctiefactoren te maken hebben.

32. ACM heeft voorts de kosten van de varianten met de twee verschillende hoogtezones geanalyseerd en is daarbij tot de conclusie gekomen dat de extra kosten voor een hoogtecorrectie op basis van hoogtezones van 50 meter verhoudingsgewijs klein zijn. Deze extra kosten kunnen daarom geen doorslaggevend argument zijn in de keuze voor hoogtezones van 50 of 85 meter.

33. In de wijzigingsopdracht stelt ACM vast dat de hoogtecorrectie op basis van hoogtezones van 50 meter het beste tegemoet komt aan de belangen van de kleinverbruikers en dat de extra kosten voor de hoogtezones van 50 meter ten opzichte van hoogtezones van 85 meter zodanig zijn dat aan de additionele baten voor de kleinverbruikers doorslaggevende betekenis moet worden toegekend. Daarom beschouwt ACM het voorstel als in strijd met het belang van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening en het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdelen b en e, van de Gaswet.

Ontwerpbesluit

Het gewijzigde codewijzigingsvoorstel

34. Bij brief van 8 juli 2014 hebben de gezamenlijke netbeheerders gevolg gegeven aan de wijzigingsopdracht.[12]

35. ACM heeft vastgesteld dat de hoogtezones in het gewijzigde voorstel van de gezamenlijke netbeheerders niet op een sluitende wijze zijn omschreven. In het bijzonder voorziet het gewijzigde voorstel niet in een volumecorrectie voor gasmeters die zijn geplaatst tussen 50 en 51 meter, tussen 100 en 101 meter, tussen 150 en 151 meter en tussen 200 en 201 meter. Gelet op de omstandigheid dat het Actueel Hoogtebestand Nederland de hoogte van de postcodegebieden afgerond tot op één decimaal weergeeft, acht ACM het raadzaam om de hoogtezones zodanig vast te stellen dat er een volumecorrectie plaatsvindt voor alle gasmeters die zijn geplaatst op een hoogte van 50 meter of hoger. Ten behoeve van de duidelijkheid van de voorwaarden heeft ACM daarom de grenzen van de hoogtezones in het gewijzigde voorstel aangepast.

Zienswijzen naar aanleiding van ontwerpbesluit

36. Zienswijzen op het ontwerpbesluit zijn ingediend door [PARTIJEN].

Conclusie

37. ACM stelt vast dat het gewijzigde voorstel van de gezamenlijke netbeheerders van 8 juli 2014 volledig tegemoet komt aan de wijzigingsopdracht van ACM. Naar het oordeel van ACM is het gewijzigde voorstel dan ook niet in strijd met de belangen en regels als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet. Met inachtneming van de resultaten van het GEN-overleg en in aanmerking genomen dat het gewijzigde voorstel de interoperabiliteit van de netten garandeert en objectief, evenredig en niet-discriminatoir is, stelt ACM de wijziging van de Meetvoorwaarden Gas - RNB vast overeenkomstig het gewijzigde voorstel.

---

[12] Reactie op wijzigingsopdracht m.b.t. correctie gasmeting vanwege hoogteligging, kenmerk: BR-14-991.

Autoriteit
Consument & Markt

Ontwerpbesluit

6 Besluit

38. Gelet op het voorgaande stelt ACM de wijziging van de Meetvoorwaarden Gas - RNB vast overeenkomstig de in de bijlage bij dit besluit opgenomen tekst.

7 Publicatie en inwerkingtreding

39. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van ACM, www.acm.nl.

40. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015.

Den Haag,

Datum:

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

dr. F. J. H. Don
bestuurslid

Autoriteit
Consument & Markt

Ontwerpbesluit

Bijlage behorende bij het besluit in zaak 13.0103.52 van de Autoriteit Consument en Markt inhoudende de vaststelling van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.

Artikel I

De onderstaande artikelen van de Meetvoorwaarden Gas - RNB komen als volgt te luiden:

Meetvoorwaarden Gas - RNB

(...)

B1.3.5.3 Extra eisen druk meting

B1.3.5.3.1 De hoogteligging van de gasmeter ten opzichte van NAP bedraagt minimaal –10 meter en maximaal +50 meter.

B1.3.5.3.2 Indien de hoogteligging van de gasmeter bij een kleinverbruikaansluiting ten opzichte van NAP 50 meter of meer bedraagt, wordt het gemeten volume als volgt gecorrigeerd:

a. voor een hoogteligging van 50 tot 100 meter met een factor 0,99423,
b. voor een hoogteligging van 100 tot 150 meter met een factor 0,98850,
c. voor een hoogteligging van 150 tot 200 meter met een factor 0,98279,
d. voor een hoogteligging van 200 meter en hoger met een factor 0,97712.

B1.3.5.3.3 De in B1.3.5.3.2 bedoelde hoogteligging wordt bepaald door de hoogteligging van het postcodegebied waarin de desbetreffende kleinverbruikaansluiting zich bevindt, bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand Nederland.

B1.3.6 Het gebruik van een gasmeter met temperatuurcorrectie

(...)

B1.3.6.3 Extra eisen drukregeling

B1.3.6.3.1 De hoogteligging van de gasmeter ten opzichte van NAP bedraagt minimaal –10 meter en maximaal +50 meter.

B1.3.6.3.2 Indien de hoogteligging van de gasmeter bij een kleinverbruikaansluiting ten opzichte van NAP 50 meter of meer bedraagt, wordt het gemeten volume als volgt gecorrigeerd:

a. voor een hoogteligging van 50 tot 100 meter met een factor 0,99423,
b. voor een hoogteligging van 100 tot 150 meter met een factor 0,98850,
c. voor een hoogteligging van 150 tot 200 meter met een factor 0,98279,
d. voor een hoogteligging van 200 meter en hoger met een factor 0,97712.

Ontwerpbesluit

B1.3.6.3.3 De in B1.3.6.3.2 bedoelde hoogteligging wordt bepaald door de hoogteligging van het postcodegebied waarin de desbetreffende kleinverbruikaansluiting zich bevindt, bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand Nederland.

(...)